

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДонНУ

імені Василя Стуса

Протокол №__ від «__»_____2023 р.

Голова Вченої ради

_____Анатолій ЗАГНІТКО

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ №__

від «__»_____2023 р.

Ректор

_____Роман ГРИНЮК

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ЕКОЛОГІЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОСИСТЕМ / ENVIRONMENTAL
STUDIES. RESTORATION OF ECOSYSTEMS**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПЕРШИЙ

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

БАКАЛАВР

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

10 ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

101 ЕКОЛОГІЯ

101 ENVIRONMENTAL STUDIES

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
ЕКОЛОГІЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОСИСТЕМ /
ENVIRONMENTAL STUDIES. RESTORATION OF ECOSYSTEMS**

РЕКОМЕНДОВАНО

Радою з якості вищої освіти

Донецького національного університету
імені Василя Стуса

протокол № ____ від _____ 2023 р.

Заступник голови Ради з якості,
перший проректор _____ Тетяна НАГОРНЯК

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою

Факультету хімії, біології і біотехнологій

протокол № ____ від _____ 2023 р.

Голова _____ Олександр ШЕНДРИК

Експерт з якості

101 Екологія

спеціальність

_____ Олександра МАШТАЛЕР

Декан

Факультету хімії, біології і біотехнологій

_____ Олександр ШЕНДРИК

ІНІЦІЙОВАНО:

Кафедрою Ботаніки та екології

протокол № ____ від _____ 2023 р.

В.о. завідувача кафедри ботаніки та
екології

_____ Олександра МАШТАЛЕР

ПРОЄКТНА ГРУПА

Гарант _____ Олександра МАШТАЛЕР

Члени групи:

_____ Світлана РУДЕНКО

_____ Юрій ПРИСЕСЬКИЙ

І. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

<i>Тип диплому та обсяг Програми (в кредитах ЄКТС)</i>	Диплом бакалавра, одиничний ступінь, тривалість – 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
<i>Заклад вищої освіти</i>	Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна Vasyl' Stus Donetsk National University, Ukraine
<i>Акредитаційна організація</i>	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти України.
<i>Період акредитації</i>	Спеціальність акредитована у 2023р., на 10 р. Сертифікат про акредитацію УД № 05016699 від 4.07.2022 р., термін дії до 01.07.2028 р.
<i>Рівень програми</i>	Національна рамка кваліфікацій України (6 рівень, перший бакалаврський рівень), Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти QF EHEA (First cycle), Європейська рамка кваліфікацій для навчання впродовж життя EQF LLL (level 6), рівень освіти – перший (бакалаврський)
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Навчання тільки за денною формою
<i>Освітня кваліфікація</i>	Бакалавр з екології
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Ступінь вищої освіти – Бакалавр / Degree Bachelor Спеціальність – 101 Екологія / Program Subject Area – 101 Environmental studies Освітня програма – Екологія. Відновлення екосистем / Educational Program – Environmental Studies. Restoration of Ecosystems.
<i>Опис предметної області</i>	<i>Об'єкти вивчення та професійної діяльності:</i> структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування, що сприятимуть забезпеченню екологічної безпеки. <i>Цілі навчання:</i> формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, екобезпеки, охорони довкілля та збалансованого природокористування. <i>Теоретичний зміст предметної галузі:</i> поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології, екологічної безпеки та їх використання для охорони та відновлення навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. <i>Методи, методики та технології:</i> здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень; <i>Інструменти та обладнання:</i> обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження
<i>Академічні права випускників</i>	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

МЕТА ПРОГРАМИ		
Метою програми є підготовка затребуваного сучасного фахівця у сфері екології, екологічної безпеки, охорони довкілля та збалансованого природокористування на основі прагматизації освітньої діяльності та формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок, необхідних для захисту та відновлення навколишнього середовища, дотримання екологічної безпеки та сприяння сталому розвитку.		
В	ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ	
1	<i>Фокус програми: загальна /спеціальна</i>	Загальна
2	<i>Особливості програми</i>	Унікальність програми полягає в її зосередженості на інтеграції захисту навколишнього середовища та сталого розвитку з практикою управління екобезпекою, а також у її комплексному підході до вирішення проблем навколишнього середовища, екологічної безпеки та повоєнного зеленого відновлення екосистем України на основі сучасних концепцій, міжнародних конвенцій та угод щодо охорони навколишнього середовища та сталого розвитку. Через залучення до викладання науковців з академічних наукових установ, фахівців-практиків, можливість проходження практичної підготовки в установах природоохоронного профілю, ОПП забезпечує формування конкретних фахових компетентностей з екології, екобезпеки та відновлення екосистем для засвоєння програм наступного рівня освіти за рахунок реалізації індивідуальних освітніх траєкторій, підсилення міждисциплінарних зв'язків та інтеграції освіти. ОПП передбачає можливість паралельного навчання в рамках реалізації програми подвійних дипломів в Університеті Вітовта Великого (Каунас, Литва) за освітньою програмою «Environmental Sciences and Environmental protection».
С	ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПРОДОВЖЕННЯ ОСВІТИ	
1	<i>Працевлаштування</i>	Професійна діяльність може здійснюватися з надання послуг у галузі екології: організація та управління природокористуванням (менеджер екологічних систем, експерт з екології, фахівець з управління природокористуванням, організатор природокористування, фахівець природно-заповідної сфери), охорони та відтворення природних екосистем, інспектування стану навколишнього природного середовища та антропогенного (техногенного) тиску на довкілля (інспектор державний з техногенного та екологічного нагляду), у природо-заповідній справі (інспектор з використання водних ресурсів, інспектор з охорони природи, інспектор із захисту рослин, держаний інспектор із карантину рослин) лаборант у сфері екології та біології, технік-лаборант, технік-еколог, асистент метеоролога, експертна оцінка (експерт з екології, еколог), наукова діяльність (молодший фахівець у лісовому, водному господарствах та в природно-заповідній справі, співробітник наукового підрозділу).
D	СТИЛЬ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ	
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Застосовується студентоцентроване, інтерактивне, проблемно-орієнтоване навчання, практико-орієнтоване викладання та навчання з обов'язковими елементами самонавчання. Викладання проводиться у вигляді лекцій, мультимедійних лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, впроваджено

		використання диджитал-технологій, а також самостійних і індивідуальних занять у лабораторіях кафедр під керівництвом викладача, проходження навчальної та виробничої практичної підготовки.
2	Система оцінювання	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань за 100-бальною шкалою. Відповідно до Порядку оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса поточний контроль може проводитись у формі: усного опитування, письмового експрес контролю (поточні завдання/тести можуть виконуватися на платформі Moodle та інші), перевірки набутих навичок проведення розрахункових робіт, лабораторних і практичних робіт, перевірки умінь самостійно опрацьовувати результати досліджень, здатності осмислити зміст теми чи розділу тощо. Підсумковий контроль може проводитись у формі екзамену, заліку, диференційованого заліку, прилюдного захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.
E	ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА	
	Інтегральна Компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
	Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК09. Здатність працювати в команді. ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	Спеціальні	СК14. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони

	(фахові, предметні) компетентності (СК)	довкілля та збалансованого природокористування. СК15. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. СК16. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук. СК17. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства. СК18. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю. СК19. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління. СК20. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища. СК21. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. СК22. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання. СК23. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. СК24. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. СК25. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем. СК26. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами. Додаткові СК у межах ОПП: СК27. Здатність до участі в розробці методів та прийомів фітооптимізації, фіторемедіації та відновлення техногенно трансформованих та повоєнних територій. СК28. Здатність визначати та оцінювати екологічні ризики, розробляти стратегії для пом'якшення цих ризиків і сприяння екобезпеці.
	F	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРН)
	ПРН01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами. ПРН02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. ПРН03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПРН04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. ПРН05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля. ПРН06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. ПРН07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. ПРН08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень. ПРН09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і	

обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.

ПРН11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.

ПРН12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.

ПРН13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

ПРН14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

ПРН15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

ПРН16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

ПРН17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

ПРН18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПРН19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПРН20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

ПРН21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

ПРН22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.

ПРН23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.

ПРН24. Розуміти і реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Додатковий ПРН у межах ОПП:

ПРН26. Брати участь в розробці проектів створення стійких штучних ценозів техногенно трансформованих та повоєнних територій.

ПРН27. Брати участь в розробці та оцінці проектів відновлення екосистем в широкому діапазоні предметних областей.

Г РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ		
1	<i>Кадрове забезпечення</i>	Кадрове забезпечення освітньо-професійної програми включає співробітників кафедри ботаніки та екології, а також інших кафедр факультету хімії, біології і біотехнологій та Університету в цілому, які володіють досвідом та компетентностями, що дозволяють сформулювати програмні результати навчання за освітніми компонентами ОП. Гарант, члени проєктної групи та групи забезпечення відповідають вимогам, які визначені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. До викладання професійних дисциплін залучаються співробітники університету, вітчизняні та зарубіжні професіонали, науковці з академічних наукових установ. Всі науково-педагогічні працівники, задіяні у викладанні мають

		підтверджений рівень наукової і професійної активності, більшість з яких є штатними співробітниками університету, мають наукові ступені та вчені звання.
2	Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення Університету відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та дозволяє повністю забезпечити освітній процес за освітньо-професійною програмою. Стан приміщень відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Матеріально-технічне забезпечення ДонНУ імені Василя Стуса включає: 4 навчальних корпуси; Хмельницьку філію «Бізнес-інноваційний центр «ДонНУ - Поділля»; бібліотеку; сучасні навчальні аудиторії, комп'ютерні класи, навчальні та науково-навчальні лабораторії. Факультет хімії, біології і біотехнологій має обладнані навчальні та наукові лабораторії для проведення освітньої і науково-дослідної діяльності з практичної підготовки здобувача вищої освіти за освітньою програмою.
3	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційний пакет (розміщено на офіційному сайті Університету). Інформаційне забезпечення включає доступ до: - онлайн-бібліотеки Університету; - електронних наукометричних баз Scopus і WoS журналів та електронних баз і банків вільного доступу. Навчально-методичне забезпечення включає: - силабуси та /або робочі програми навчальних дисциплін практичної підготовки; - посібники (навчальні, навчально-методичні), конспекти лекцій; - методичні вказівки до написання та захисту курсових робіт, до лабораторних практикумів та практичних занять, щодо організації самостійної роботи здобувачів освіти; - методичні матеріали для проведення атестації здобувачів вищої освіти; - інші навчально-методичні матеріали. Всі навчально-методичні матеріали розміщено на порталі факультету хімії, біології і біотехнологій, дистанційній платформі Moodle та на OneDrive (з наданням доступу здобувачам освіти). При викладанні предметів професійної підготовки використовується інформаційне забезпечення академічних установ НАН України. Академічна підтримка – консультації щодо вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій.
Н	АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ	
1	Національна кредитна мобільність	Реалізується в ДонНУ імені Василя Стуса відповідно до вимог чинного законодавства та регулюється внутрішніми локальними документами: Положенням про реалізацію права на академічну мобільність в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, Положенням про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса. Перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), отриманих під час участі здобувача вищої освіти у програмах національної академічної мобільності відбувається шляхом порівняння змісту навчальних програм та з урахуванням програмних результатів навчання здобутих

		здобувачем вищої освіти.
2	<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Міжнародна кредитна мобільність здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства та регулюється внутрішніми локальними документами: Положенням про реалізацію права на академічну мобільність в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, Положенням про організацію освітньої діяльності Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, а також відповідно до укладених договорів про співробітництво Університету з іноземними закладами вищої освіти – партнерами, а саме Литовським Університетом Вітовта Великого Перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) шляхом порівняння змісту навчальних програм та з урахуванням програмних результатів навчання здобутих здобувачем вищої освіти. Мобільність за програмами IREX, UGRAD, ТЕМПУС-ТАСІС, ЕРАЗМУС МУНДУС та ін. – рекомендується, але не є обов'язковими; всі здобувачі вищої освіти можуть брати участь у спеціальних семінарах разом з учасниками програм.
3	<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Не передбачено.

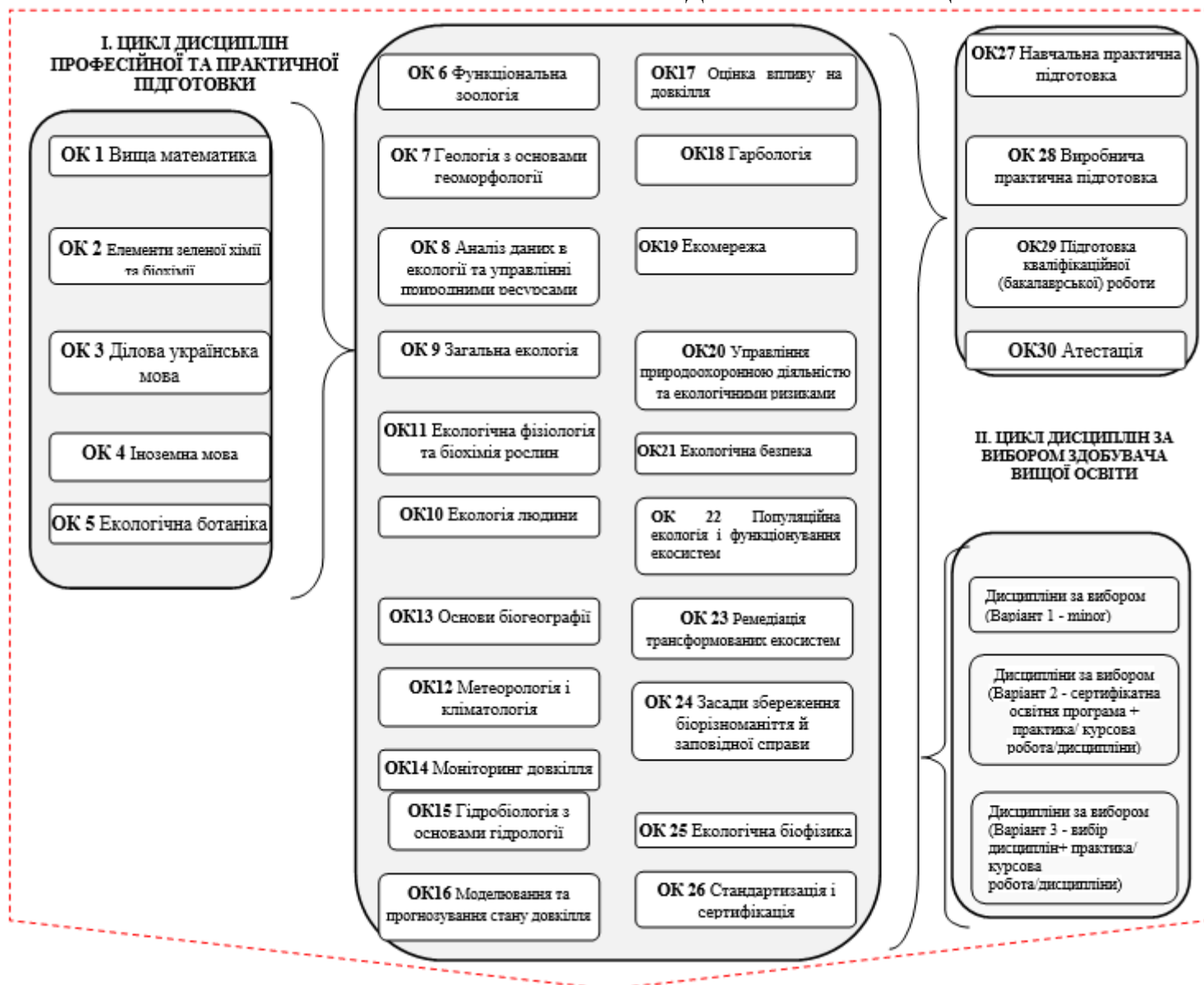
II. КАТАЛОГ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІКО-СТРУКТУРНА СХЕМА

Код	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Дисципліни професійної та практичної підготовки			
ОК 1	Вища математика	4	усний екзамен
ОК 2	Елементи зеленої хімії та біохімії	4	письмовий екзамен
ОК 3	Ділова українська мова	3	залік
ОК 4	Іноземна мова	4	залік усний екзамен
ОК 5	Екологічна ботаніка	8,0	усний екзамен усний екзамен
ОК 6	Функціональна зоологія	7,0	залік усний екзамен
ОК 7	Геологія з основами геоморфології	7	залік усний екзамен
ОК 8	Аналіз даних в екології та управлінні природними ресурсами	8	залік усний екзамен
ОК 9	Загальна екологія	9,0	усний екзамен усний екзамен
ОК 10	Екологія людини.	9	залік усний екзамен
ОК 11	Екологічна фізіологія та біохімія рослин	8	залік усний екзамен
ОК 12	Метеорологія і кліматологія	5	усний екзамен
ОК 13	Основи біогеографії	4	залік
ОК 14	Моніторинг довкілля	12,0	залік усний екзамен усний екзамен
ОК 15	Гідробіологія з основами гідрології	7	залік усний екзамен
ОК 16	Моделювання та прогнозування стану довкілля	6	залік усний екзамен
ОК 17	Оцінка впливу на довкілля	4	усний екзамен
ОК 18	Гарбологія	4	усний екзамен
ОК 19	Екомережа	4	усний екзамен
ОК 20	Управління природоохоронною діяльністю та екологічними ризиками	6,0	залік усний екзамен
ОК 21	Екологічна безпека	5	залік усний екзамен
ОК 22	Популяційна екологія і функціонування екосистем	6	залік залік
ОК 23	Ремедіація трансформованих екосистем	6,5	залік усний екзамен
ОК 24	Засади збереження біорізноманіття з основами заповідної справи	6,5	усний екзамен усний екзамен
ОК 25	Екологічна біофізика	6,5	усний екзамен усний екзамен
ОК 26	Стандартизація і сертифікація	4	залік
ОК 27	Навчальна практична підготовка	6	захист звіту

ОК 28	Виробнича практична підготовка	4,5	захист звіту
ОК 29	Підготовка кваліфікаційної (бакалаврської) роботи	9	
ОК 30	Атестація	3	захист кваліфікаційної (бакалаврської) роботи
Загальний обсяг компонентів професійної та практичної підготовки		180	
Дисципліни за вибором здобувача вищої освіти			
	Дисципліна за вибором (з переліку світоглядних дисциплін)	5	залік
	Дисципліна за вибором (з переліку світоглядних дисциплін)	5	залік
Дисципліни за вибором (Варіант 1 – minor)			
	Дисципліна 1, 2	10	залік залік
	Дисципліна 3, 4	10	залік залік
	Дисципліна 5, 6	10	залік залік
	Дисципліна 7, 8	10	залік залік
	Дисципліна 9	5	залік
	Дисципліна 10 / Підсумковий проект	5	залік
Дисципліни за вибором (Варіант 2 - сертифікатна освітня програма + практика/ курсова робота/дисципліни)			
	Дисципліна 1, 2	10	залік залік
	Дисципліна 3, 4	10	залік залік
	Дисципліна 5	5	залік
	Дисципліна 6 / Підсумковий проект	5	залік
	Дисципліни з переліку*	10	залік залік
	Дисципліни з переліку*	10	залік залік
Дисципліни за вибором (Варіант 3 - вибір дисциплін+ практика/ курсова робота/дисципліни)			
	Дисципліни з переліку*	10	залік залік
	Дисципліни з переліку*	10	залік залік
	Дисципліни з переліку*	10	залік залік
	Дисципліни з переліку*	10	залік залік
	Дисципліни з переліку*	10	залік залік
Загальний обсяг компонентів за вибором здобувача вищої освіти:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*переліки дисциплін формуються за поданням кафедр Університету щорічно, затверджуються Радою з якості вищої освіти Університету

ЛОГІКО-СТРУКТУРНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ

Компетентності відповідно до Національної рамки кваліфікацій

ІІІ. ВИЗНАЧЕННЯ ФОРМ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути розміщена у репозитарії ДонНУ імені Василя Стуса. Написання та захист кваліфікаційної роботи регламентується «Методичними рекомендаціями до виконання, оформлення та захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи»

ІV. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Процедури та заходи забезпечення якості освіти	Відповідно до Стратегії розвитку Донецького національного університету імені Василя Стуса 2017 – 2025 рр. одним з наскрізних завдань є забезпечення якості вищої освіти. На виконання вимог національного освітнього законодавства процедури та заходи забезпечення якості освіти в Університеті регулюються «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та реалізуються через «Систему заходів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса». В Університеті функціонує Рада з якості вищої освіти, діяльність якої регулюється відповідним Положенням та має на меті успішне впровадження системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти задля досягнення стратегічних пріоритетів Університету.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм провадиться відповідно до локальних нормативних документів Університету. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентуються «Положенням про освітню програму у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та «Положенням про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса». Крім того, в Університеті запроваджене щосеместрове опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та якості викладання навчальних дисциплін. Опитування проводиться за допомогою онлайн-сервісів, зокрема автоматизованої системи опитувань «ФОРУМ». Результати опитування обов'язково враховуються при перегляді існуючих та формуванні нових ОП усіх рівнів.
Оцінювання здобувачів вищої освіти	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до «Порядку оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса». Обов'язковим є ознайомлення здобувачів вищої освіти з видами роботи та критеріями оцінювання з кожної дисципліни на початку семестру, що забезпечує прозорість та співвідповідальність викладача та здобувача в процесі навчання та оцінювання

	результатів навчання.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників	Згідно з «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» всі викладачі, які залучені до реалізації освітнього процесу в рамках ОП, пройшли підвищення кваліфікації впродовж останніх п'яти років. Положення регулює усі формальні аспекти підвищення кваліфікації, в тому числі професійного розвитку викладачів. Крім того, Університет підтримує та заохочує участь викладачів у внутрішньокорпоративних програмах навчання та підвищення кваліфікації (наприклад, «Майстерня «Teaching Art»).
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	В Університеті функціонує єдина інформаційна система управління, як програмно-апаратний комплекс, що забезпечує низку основних функцій роботи з документами та базами даних в електронному вигляді з використанням хмарних технологій, спеціалізованого програмного забезпечення та ІТ-сервісів Офіс-365. В усіх навчальних корпусах забезпечений доступ до мережі Інтернет завдяки технології Wi-Fi. Автоматизація основних функцій управління освітнім процесом запроваджена на базі програмно-технологічного комплексу АС «Деканат». Окремо здійснюється періодичний аналіз щодо відповідності ліцензійним умовам, підсистеми збору, обробки та збереження інформації в «Єдиній державній електронній базі даних з питань освіти».
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	З метою забезпечення інформаційної відкритості університету та виконання вимог законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», на офіційному сайті університету створений спеціальний розділ «Інформаційна відкритість», в якому зібрано посилання на всі публічні документи та публічну інформацію. Інформацію про ОП, ступені вищої освіти та кваліфікації розміщено на офіційних веб-ресурсах Університету та відділу аспірантури та докторантури, а також на цих ресурсах проводиться громадське обговорення проєктів ОП.
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі запобігання та виявлення академічного плагіату	Забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу регламентується Кодексом академічної доброчесності та корпоративної етики. Органом, що здійснює контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу в Університеті є Комісія з академічної доброчесності та корпоративної етики. Результати роботи Комісії регулярно оприлюднюються на офіційних ресурсах Університету. В Університеті запроваджено посаду омбудсмена, дії якого регламентуються Положенням про омбудсмена з захисту прав здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса. Омбудсмен долучається до реагування на порушення академічної доброчесності; здійснює незалежний моніторинг стану виконання та дотримання прав, свобод і законних інтересів здобувачів, впроваджує превентивні заходи, популяризує заходи впровадження внутрішньої системи якості вищої освіти. В Університеті діє система запобігання та виявлення плагіату в наукових дослідженнях працівників та здобувачів вищої освіти з широким використанням спеціалізованого програмного забезпечення.

V. Матриця відповідності програмних результатів навчання та компетентностей

[illegible]

VI. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми

Освітні компоненти	Компетентності																												
		Загальні компетентності													Спеціальні компетентності														
	ІК	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	СК14	СК15	СК16	СК17	СК18	СК19	СК20	СК21	СК22	СК23	СК24	СК25	СК26	СК27	СК28
OK1								+				+	+			+	+												
OK2	+	+						+			+	+				+	+							+	+		+		
OK3		+		+						+		+	+																
OK4				+		+																				+			
OK5	+	+					+		+						+	+								+					
OK6	+	+					+		+						+	+								+					
OK7		+					+		+	+		+												+			+	+	
OK8	+	+	+						+			+				+	+		+	+	+		+	+	+	+	+		
OK9	+	+						+	+					+	+	+			+		+			+		+			
OK10		+		+					+						+	+		+	+		+			+	+		+		
OK11	+	+							+	+						+					+			+				+	
OK12			+	+			+								+				+		+			+	+				+
OK13	+		+												+	+								+					
OK14	+	+	+				+	+	+			+			+	+		+	+		+		+	+	+	+	+		
OK15				+			+		+						+				+				+			+			
OK16	+	+	+				+		+			+			+		+				+			+					
OK17		+	+				+	+	+	+		+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
OK18		+					+	+					+	+	+			+	+		+		+	+	+	+	+	+	+
OK19	+	+	+			+		+							+			+		+		+		+	+	+			
OK20	+	+	+	+			+	+		+	+		+		+			+	+	+			+	+	+	+	+		+
OK21	+	+	+	+			+					+	+		+	+		+	+					+	+	+			+
OK22		+	+						+						+		+					+		+					
OK23	+	+	+	+			+	+	+				+		+			+	+		+	+	+	+	+	+		+	+
OK24	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+		+	+	+		+			+	+		+	+	+	+	+	+
OK25	+	+	+				+					+		+	+	+	+							+					
OK26	+	+					+		+				+		+	+		+	+	+			+	+				+	+
OK27		+	+					+				+			+	+			+					+					
OK28		+	+					+				+			+	+			+					+					
OK29		+	+		+		+	+	+						+	+								+	+	+			
OK30	+	+	+		+		+	+	+						+	+								+	+	+			

VII. Матриця відповідності програмних результатів навчання компонентам освітньої програми

Освітні компо- ненти	ІРН-1	ІРН-2	ІРН-3	ІРН-4	ІРН-5	ІРН-6	ІРН-7	ІРН-8	ІРН-9	ІРН-10	ІРН-11	ІРН-12	ІРН-13	ІРН-14	ІРН-15	ІРН-16	ІРН-17	ІРН-18	ІРН-19	ІРН-20	ІРН-21	ІРН-22	ІРН-23	ІРН-24	ІРН-25	ІРН-26	ІРН-27
OK1		+	+		+				+	+									+	+	+						
OK2		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+				+	+	+	+	+		+
OK3		+	+										+	+				+				+		+	+		
OK4							+		+	+				+	+												
OK5		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+		+	+	+			
OK6		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+			+	+	+			
OK7	+	+	+		+	+		+		+		+	+	+		+	+	+				+	+				+
OK8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+				
OK9		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+		+			+	+	+		+	
OK10	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+		+			+	+	+	+					
OK11		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+		+	+	+			+
OK12			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+			+			+	+				
OK13		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+		+				+	+			
OK14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+				
OK15			+	+	+		+		+	+	+	+	+		+	+				+		+	+	+			
OK16		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+				
OK17	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
OK18	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK19	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+	+			
OK20	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+
OK21		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+	+	+		
OK22		+	+		+			+	+	+	+			+						+	+	+					
OK23		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+
OK24	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
OK25		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+			+	+		+	
OK26	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	
OK27		+	+	+	+	+		+		+	+					+						+	+				
OK28		+	+	+	+	+		+		+	+					+						+	+				
OK29		+	+		+		+	+		+			+	+	+	+	+		+			+	+				
OK30		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+				